

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : Stichting Nederlands Bakkerij Centrum, gevestigd te Wageningen, klager,
tegen : Zonnatura B.V., gevestigd te Utrecht, adverteerder.

De procedure

Klager, hierna te noemen: NBC, heeft bij brief van 22 oktober 2009 bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen reclame-uiting van adverteerder, verder te noemen: Zonnatura.

De voorzitter heeft op grond van artikel 8 lid 1 van het Reglement betreffende de Reclame Code Commissie en het College van Beroep bepaald dat de zaak met spoed wordt behandeld.

Namens Zonnatura heeft Wessanen Nederland B.V. bij brief van 2 november 2009 verweer gevoerd.

De Commissie heeft de klacht behandeld in haar vergadering van 5 november 2009. Namens NBC verscheen D.G.A.L. de Smet, vergezeld van mr. W.J.H. Leppink, advocaat te Rotterdam. Mr. Leppink heeft de klacht toegelicht aan de hand van overgelegde (pleit)aantekeningen.

De namens Zonnatura verschenen M. Waterweg en M. Odink hebben het verweer toegelicht.

De bestreden reclame-uiting

Het betreft een radiocommercial voor Zonnatura's "Volkomen Volkoren Brood". In de commercial wordt onder meer gezegd:

"Als ik brood zeg, dan denkt u waarschijnlijk niet aan gistversnellers of conserveringsmiddel. Ja, u wist het misschien niet, maar brood daar zit heel wat in tegenwoordig. Daarom komt Zonnatura nu met Volkomen Volkoren brood. Dat is ook brood, maar dan zoals het vroeger gemaakt werd. Van de hele tarwekorrel en nog ambachtelijk op steen gemalen."

Tussen onderdelen van de teksten zijn geluidsfragmenten gemonteerd.

De klacht

De Commissie vat de klacht als volgt samen.

De radiocommercial zet het broodproduct van Zonnatura af tegen brood in het algemeen en misleidt in die vergelijking de consument. Het publiek wordt ten onrechte voorgespiegeld dat het Nederlandse brood gistversnellers en conserveringsmiddel zou bevatten. Gistversnellers bestaan niet en dagvers brood mag wettelijk geen conserveringsmiddel bevatten. Door in de radiocommercial de boodschap te brengen dat "Volkomen Volkoren Brood" geen gistversnellers en conserveringsmiddel bevat, wordt dit voedingsmiddel aangeprezen door verwijzing naar eigenschappen die binnen de relevante groep van producten geen onderscheidend vermogen hebben. Voorts plaatst Zonnatura de slagzin van NBC "Brood, daar zit wat in" in een kwaad daglicht door de wijze waarop zij deze slagzin parodieert. Ook wordt de onjuiste en misleidende mededeling gedaan dat het door Zonnatura gebruikte meel ambachtelijk op steen is gemalen. De commercial is door het voorgaande in strijd met de artikelen 2, 6, 7, 8, 13 sub a en 13 sub e van de Nederlandse Reclame Code (NRC), alsmede in strijd met artikel 4 van de Reclamecode voor voedingsmiddelen (RVV).

Het verweer

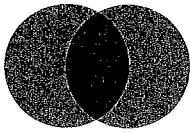
De Commissie vat het verweer als volgt samen.
Zonnatura heeft niet de bedoeling gehad om zich door middel van de radiocommercial tegen bakkers of andere broden af te zetten. Zij wilde enkel duidelijk maken dat haar Volkomen Volkoren Brood een puur brood is, waarbij geen gebruik is gemaakt van de door de Warenwet geboden mogelijkheid om additieven (waaronder conserveringsmiddel) toe te voegen. De tarwekorrel van het Volkomen Volkoren Brood is wel degelijk ambachtelijk op steen gemalen. De radiocommercial is al na één week gestaakt en was enkel bedoeld om een specifieke actie van Albert Heijn te ondersteunen.

De mondelinge behandeling

Partijen lichten over en weer hun standpunten toe, NBC aan de hand van een pleitnota. Hierna zal, voor zoveel nodig, worden ingegaan op de mondelinge toelichting door partijen.

Het oordeel van de Commissie

- 1) De klacht richt zich in de eerste plaats tegen het gebruik in de radiocommercial van de woorden "gistversnellers" en "conserveringsmiddel". Vaststaat dat gistversnellers als zodanig niet bestaan. Zonnatura stelt dat zij met deze term in feite bedoelt te verwijzen naar het gebruik van additieven in brood. Dit laatste neemt evenwel niet weg dat bij een vergelijking als de onderhavige (Volkomen Volkoren Brood ten opzichte van gewoon brood) het noemen van een niet bestaand additief onder alle omstandigheden onjuist is. Ook het gebruik van het woord conserveringsmiddel acht de Commissie niet juist. Vaststaat dat 89,2 % van de totale Nederlandse broodmarkt uit dagvers brood bestaat en dat het wettelijk verboden is aan dit brood conserveringsmiddel toe te voegen. In zijn algemeenheid kan derhalve niet worden gezegd dat brood conserveringsmiddel bevat.
- 2) NBC maakt voorts bezwaar tegen de mededeling in de radiocommercial dat al het door Zonnatura gebruikte tarwe op steen is gemalen. Zonnatura heeft ter onderbouwing van haar mededeling een anonieme verklaring overgelegd over "puurkoren" (blijkbaar een volkorenmeel soort), opgesteld op briefpapier van - kennelijk - Wessanen Nederland B.V. Bij de brief zijn foto's gevoegd. De Commissie is van oordeel dat Zonnatura met deze producties niet aannemelijk heeft gemaakt dat al haar volkorenmeel op steen wordt vermalen. De Commissie acht de overgelegde verklaring niet geloofwaardig, nu deze anoniem is, niet de naam van de producent noemt en op briefpapier van Wessanen Nederland B.V. is gesteld, die in deze procedure namens Zonnatura verweer gevoerd. Ten aanzien van de foto's merkt de Commissie nog op dat daaraan op grond van het voorgaande geen waarde kan worden toegekend, nog los van het feit dat deze geen installatie tonen die daadwerkelijk in bedrijf is.
- 3) Blijkens het voorgaande is geen juiste informatie verstrekt over een van de voornaamste kenmerken van Volkomen Volkoren Brood, te weten de voordelen als bedoeld onder b van artikel 8.2 van de Nederlandse Reclame Code (NRC). Ten onrechte wordt immers in de radiocommercial de indruk gewekt dat voor Volkomen Volkoren Brood, anders dan bij dagvers brood, geen gistversnellers en conserveringsmiddel worden gebruikt, en dat daarom Volkomen Volkoren Brood de voorkeur verdient boven gewoon brood. Voorts wordt ten onrechte beweerd dat Volkomen Volkoren Brood de voorkeur verdient omdat het ambachtelijk op steen zou zijn gemalen. De Commissie is van oordeel dat de gemiddelde consument hierdoor ertoe gebracht kan worden een besluit over een transactie te nemen, dat hij anders niet had genomen. Terecht stelt NBC dat de hiervoor bedoelde mededelingen over "brood" in het algemeen een negatieve strekking hebben, waardoor de consument ten onrechte zal menen dat Volkomen Volkoren Brood gezonder of anderszins beter is dan gewoon brood. Om die reden is de uiting misleidend en daardoor oneerlijk in de zin van artikel 7 NRC.

4) Tevens heeft Zonnatura gehandeld in strijd met het verbod van artikel 4 RVV. Uit het voorgaande volgt dat zij op misleidende wijze haar Volkomen Volkoren Brood tracht te doen onderscheiden van brood in het algemeen. Voorts is de Commissie van oordeel dat Zonnatura, door in de radiocommercial de woorden gistversnellers en conserveringsmiddel te noemen, zonder te rechtvaardigen redenen appelleert aan angstgevoelens. Daarbij merkt de Commissie op dat het verwijzen naar industriële toevoegingen die in een bepaald levensmiddel zouden zijn verwerkt doorgaans de mening van de consument over dat levensmiddel negatief beïnvloedt, immers inspeelt op mogelijk bij de consument bestaande angstgevoelens met betrekking tot additieven. Zonnatura benadrukt dit aspect bovendien doordat in de radiocommercial de woorden gistversnellers en conserveringsmiddel worden gevolgd door mechanische geluiden. Uit het voorgaande volgt dat dit alles zonder te rechtvaardigen redenen gebeurt, nu gistversnellers niet bestaan en dagvers brood geen conserveringsmiddel bevat.

5) Voor zover de klacht is gebaseerd op artikel 13 sub a en 13 sub e NRC kan deze niet slagen. Weliswaar vergelijkt Zonnatura haar Volkomen Volkoren Brood met brood in het algemeen, maar aan de hand van de radiocommercial kunnen geen specifieke concurrenten worden geïdentificeerd als degenen op wie de vergelijking concreet betrekking heeft. NBC kan als belangenbehartiger niet als een concurrent in de zin van artikel 13 NRC worden beschouwd. Tot slot bestaat geen aanleiding bestaat om te oordelen dat de reclame in strijd met de waarheid is als bedoeld in artikel 2 NRC.

6) De Commissie overweegt dat zij onvoldoende aanleiding ziet om deze beslissing onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

De beslissing

Op grond van hetgeen onder 1) tot en met 4) is overwogen is overwogen, acht de Commissie de radiocommercial in strijd met het bepaalde in artikel 6 NRC, 7 NRC en 4 RVV. De Commissie beveelt adverteerder aan om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken. Voor het overige wordt de klacht afgewezen.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag.

Het beroepschrift dient binnen 7 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn van het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam. Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam.

De voorzitter

De secretaris

Mr. B.M. Vroom-Cramer

Mr. L. Lagerweij

Gewezen door mr. B.M. Vroom-Cramer, voorzitter en J. de Groot, mr. B.V. Vogel, J.M.F.M. Waaijer en H.W. Zuur, leden.

Amsterdam, 13 november 2009